

Huvudman

KRISTIANSTADS KOMMUN
kommun@kristianstad.se

Beslut

Datum 2026-05-27
Dnr SI 2026:3475
Sida **1 (10)**

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan Söderportgymnasiet 32 i Kristianstads kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Kristianstads kommun att senast **måndag den 28 september 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande åtgärder för att neka obehöriga tillträde till skolenheten. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Kristianstads kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Kristianstads kommun ska vidta följande åtgärder

Säkerhetsarbete i brottsförebyggande syfte

1. Se till att vidta åtgärder för att neka obehöriga personer tillträde till enheten under den tid när verksamheten pågår. (6 a kap. 4 § skollagen). Detta innebär att:
  - Skolenhetens område ska vara tydligt markerat med skyltar eller motsvarande och det ska framgå vilka villkor som gäller för att vistas inom området.
  - Det ska finns rutiner och riktlinjer för när utomstående ska ha rätt eller möjlighet att vistas på skolenheten. Rutinerna ska tydliggöra hur utomstående besökare ska agera om de vill besöka skolan och hur skolan ska agera för att ta emot sådana besökare.

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Kristianstads kommun en anmärkning avseende brist rörande det löpande arbetet för att säkerställa beredskap. Kristianstads kommun ska senast den **28 september 2026** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är

nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2026:3475) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2026 genomfört en riktad tillsyn av Söderportgymnasiet 32 i Kristianstads kommun. I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Söderportgymnasiet 32 följer gällande bestämmelser om säkerhetsarbete i brottsförebyggande syfte avseende beredskapsplan, löpande arbete för att säkerställa beredskap att hantera allvarliga våldssituationer och hot om sådana situationer samt åtgärder för att neka obehöriga personer tillträde till skolenheten under den tid verksamheten pågår.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare och rektorn samt observationer på skolenheten den 28 april 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, såsom beredskapsplan och rutiner. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Säkerhetsarbete i brottsförebyggande syfte

Åtgärder för att neka obehöriga personer tillträde

Tillträdesbegränsningar/tydligt markerad skolenhet

Av observationer framgår att Söderportgymnasiet består av tre skolenheter varav Söderportgymnasiet 32 är en. Skolan har en större huvudbyggnad med fyra ingångar varav samtliga är låsta och öppnas med kod. Två andra byggnader används också av skolan. En av byggnaderna ligger i nära anslutningen till huvudbyggnaden. För att ta sig till den andra byggnaden behöver man korsa en väg. Samtliga entrédörrar är låsta även på de andra byggnaderna som används. Eleverna har kod för att komma in. Vid verksamhetsdagens slut låses dörrarna även för eleverna. Matsalen samt idrottshallen ligger i separata byggnader och används även av andra skolor.

Skolområdet är inte avgränsat och det framgår inte var själva skolområdet börjar och slutar. Det finns inga skyltar utomhus som anger var skolområdet börjar eller information om att obehöriga inte äger tillträde. Det finns en allmän cykel- och gångväg som går tvärs över delar av skolområdet. På dörren till huvudentrén finns en informationsskylt som säger att "skolan är till för de som studerar och/eller arbetar där. Om du vill komma in, ring receptionen alternativt den du bokat möte med." Just innanför huvudentrén finns en bemannad reception.

Intervjuade elever är osäkra på var själva skolområdet börjar, skolgården är inte tydligt markerad. Lärarna säger också att det inte är tydligt var skolområdet börjar samt att det händer att allmänheten genar över området. Det finns en väg som är allmän som går tvärs över delar av skolområdet och det är också otydligt vad som är skolområde vid en annan skolbyggnad som enheten använder. Rektorn bekräftar vidare att det inte är tydligt var skolområdet börjar och att det finns en allmän cykelväg som går över skolområdet.

Enligt lärarna och rektorn har det vidtagits vissa åtgärder för att begränsa tillträde till skolenheten framförallt genom de låsta dörrarna till skolbyggnaderna. Lärarna berättar att ytterdörrarna är låsta och att man behöver använda en kod för att ta sig in. Koden ändras med jämna mellanrum. Lärarna har också ett id-kort som de använder tillsammans med koden.

Rutiner för besök av utomstående och avvisande av obehöriga

Skolinspektionen har begärt att få ta del av skolenhetens rutiner för hur besök av utomstående personer ska hanteras och hur obehöriga personer kan avvisas från enheten. Huvudmannen har i denna del hänvisat till en bilaga i dokumentet som heter "Lokala handlingsplanen för hot och våld". I

denna bilaga finns riskområden beskrivna; exempelvis obehöriga i skolans byggnader, ovälkommet, oinbjudet besök vid reception, obehöriga utanför skolan. Till varje riskområde finns åtgärder beskrivna, exempelvis att man ska hänvisa till att skolan inte är allmän plats och be personen gå. Det framgår inte i övrigt hur besök av utomstående ska hanteras.

Kännedom om rutiner

Eleverna berättar att de har fått tydlig information om att vem som helst inte har rätt att komma in i skolbyggnaden och att koden som öppnar entrédörren inte får ges ut till andra än elever och personal. Eleverna säger att det är en stor skola och det är svårt för personal att veta om de som befinner sig på skolan har rätt att vara där eller inte. Enligt eleverna har de inte fått någon information om hur de ska agera om de ser någon som de vet inte har rätt att vara på skolan men att de tänker att de ska säga till en lärare i sådana fall.

Flera lärare säger att det inte finns en rutin för hur besök av utomstående ska hanteras på skolan men att de känner till att de ska fråga vad personen gör på skolan om de ser någon utomstående. Lärare säger att det saknas besöksbricka eller liknande som visar att besökare har rätt att vara där och att de därför inte vet hur besökare till skolan ska hanteras. De har inte fått någon information om hur de ska göra när utomstående kommer på besök och att det inte tydligt kommunicerats till vare sig personal eller elever vad som gäller. Vad gäller obehöriga personer säger lärarna att de tror att det står i planen hur dessa ska hanteras och att de ska avvisas.

Enligt rektorn möter personal vanligtvis upp sina besökare men bekräftar att det finns ingen tydlig rutin kring besökare som all personal känner till. Rektorn säger att alla besökare ska gå genom receptionen men det är inte tydligt exempelvis att besöksbricka ska ges. Enligt rektorn vet dock personal att de ska fråga om personens ärende om någon obehörig befinner sig på skolan. Eleverna vet också att obehöriga inte ska vara på skolan och att de inte ska släppa in obehöriga eller dela koden.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det på varje skolenhet vidtas åtgärder för att obehöriga personer inte ska ges tillträde till enheten under tid när verksamheten pågår. (6 a kap. 4 § skollagen)

Av förarbeten framgår att åtgärder som behöver vidtas är att se till att det finns tillträdesbegränsningar. Sådana kan vara fysiska i form av t.ex. grindar och lås men det kan också handla om att se till att enhetens område är tydligt markerat och att de villkor som gäller för att vistas på området kommuniceras utåt på ett tydligt sätt. Vid samnyttjande av lokaler och ytor behöver åtgärder vidtas för att tydliggöra gränserna mellan det område som enbart disponeras av skolan och gemensamt nyttjade ytor.

Huvudmannen bör också begränsa möjligheterna för utomstående personer att fritt röra sig från angränsande ytor och gemensamma ytor in på enheterna. Det måste vid varje skolenhet övervägas vilka åtgärder som i det enskilda fallet är nödvändiga och möjliga för att obehöriga personer inte ska ges tillträde till området. De olika förutsättningar som gäller för olika enheter innebär att olika åtgärder kan vara aktuella. I den mån t.ex. kulturskola eller liknande verksamhet bedrivs i skolans lokaler under skoldagen är det väsentligt att skolan har tydliga rutiner och riktlinjer för när personer som hör till dessa verksamheter får vistas inom enheten. Bestämmelsen innebär inte ett krav på att varje möjlighet för en utomstående person att ta sig in på området undanröjs, genom exempelvis fysiska säkerhetslösningar eller genom att personal övervakar skolområdet. Om en obehörig person uppmärksammas på området måste emellertid åtgärder vidtas för att förmå denna att lämna området (Prop 2024/25:160 s 159).

Det framgår vidare av förarbeten att om det saknas rutiner och riktlinjer för när utomstående ska ha rätt eller möjlighet att vistas på skolenheten kan det lätt uppstå gråzoner och oklarheter kring vilka som har rätt att vistas där. Rutinerna bör syfta till att tydliggöra hur utomstående besökare ska agera om de vill besöka t.ex. skolan, hur skolan ska agera för att ta emot sådana besökare och hur obehöriga personer kan avvisas från enheten. Rutiner kan exempelvis handla om att besök ska anmälas på ett visst sätt, att personal ska möta upp besökare vid entrén, att besökare ska bära besöksbricka eller liknande och att skolpersonal ska fråga utomstående som de inte känner igen varför de är där. Rutiner och riktlinjer måste vidare kommuniceras utåt på ett ändamålsenligt sätt (Prop 2024/25:160 s. 59).

Skolinspektionens bedömning

Åtgärder för att neka obehöriga tillträde

Av ovan redovisade omständigheter framkommer att det finns vissa tillträdesbegränsningar till skolbyggnaden genom låsta entrédörrar med kod. Det framgår dock också av utredningen att det finns ett skolområde som omger skolbyggnaderna. Det finns inte någon markering eller information på skolområdet där det framgår vilka villkor som gäller för att vistas där. Det finns inte heller någon markering eller information som tydliggör gränsen mellan skolområdet och den allmänna gång- och cykelvägen. Detta är en brist.

Därutöver visar utredningen att det finns vissa instruktioner kring hur obehöriga på skolan ska hanteras och avvisas däremot saknas tydliga rutiner som omfattar när utomstående ska ha rätt eller möjlighet att vistas på enheten eller för hur besökare till skolan i övrigt ska hanteras. Detta innebär att det inte är tydligt för personal hur de ska ta emot besökare till skolan. Detta är också en brist.

Mot denna bakgrund gör Skolinspektionen sammantaget bedömningen att det inte har vidtagits tillräckliga åtgärder för att neka obehöriga personer tillträde till skolenheten.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Kristianstads kommuns verksamhet vid Söderportgymnasiet 32 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller åtgärder för att neka obehöriga tillträde. Det finns därför skäl att förelägga Kristianstads kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Anmärkning

Säkerhetsarbete i brottsförebyggande syfte

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Beredskapsplan

Skolinspektionen har tagit del av "Lokal handlingsplan mot hot och våld" som gäller för samtliga tre enheter som tillhör Söderportgymnasiet. Planen är fastställd i januari 2026. Av planen framgår bland annat följande: rutiner för akuta situationer med hot eller hot om våld, akutplan för pågående dödligt våld, instruktion till medarbetare vid akut situation samt checklista för åtgärder under pågående händelse. Hur det förebyggande arbetet mot hot och våld samt hur utredning och uppföljning ska gå till är också en del av planen. Därutöver beskrivs roller och ansvarsfördelning för rektor, den som ser/uppfattar våld samt alla medarbetare och även nödvändiga kontaktuppgifter vid en akut situation. Som bilaga till planen finns beskrivet olika riskområden och åtgärder som ska vidtas för att förebygga dessa, däribland hur obehöriga på skolan ska hanteras.

Intervjuade lärare säger att de känner igen skolans plan mot hot och våld och att den finns tillgänglig på den digitala plattformen.

Rektorn berättar att planen mot hot och våld är utarbetad efter en inspektion av Arbetsmiljöverket. Enligt rektorn informeras personal om innehållet i planen varje hösttermin samt får instruktioner om att de ska informera eleverna.

Löpande arbete för att säkerställa beredskap

Identifiera säkerhetsrisker och sårbarheter

Av planen framgår att det finns en checklista som ska användas i det förebyggande arbetet för att identifiera eventuella brister kopplat till hot och våld såsom genomgång av larmsystem och skalskydd. Därutöver beskrivs undersökningsmetoder för att identifiera risker exempelvis genom analys av tillbud, enkätundersökningar samt skyddsronder.

Eleverna berättar att det finns elevskyddsombud på skolan och att de är en del i det förebyggande arbetet för att eleverna ska vara säkra på skolan.

Intervjuade lärare berättar att de har gjort en sårbarhetsinventering i samband med att de arbetade med planen på en studiedag och tittade på vilka faror som finns. Lärarna säger att skyddsronder genomförs och att det är även kopplat till säkerheten på skolan. Därtill genomförs enkäter med eleverna som används i samma syfte samt eleverna är representerade i skolans arbetsmiljögrupp. Lärarna har också fått information av skolledningen att höra av sig om de har några synpunkter inför revideringen av planen. I intervjun ger också lärarna exempel på åtgärder som genomförts efter inventering av säkerheten.

Av intervju med rektorn samt information i handlingsplanen för hot och våld framgår att den checklista för hot och våld som finns beskriven genomförs med personal inom respektive enhet på skolan. Därutöver fångar rektorn in information om synpunkter kring säkerheten och diskussioner i grupper genomförs. Arbetsmiljögruppen bistår också med information kring de fysiska förutsättningarna. Rektorn bekräftar också att de undersökningsmetoder som finns beskrivna som stöd för att identifiera risker under året såsom enkätundersökningar, skyddsronder, medarbetarsamtal, personalmöten med mera genomförs. Av huvudmannens inkomna synpunkter på tjänsteanteckningen framgår att det också finns ett regelbundet arbete inom SSPF (Skola, Socialtjänst, Polis, Fältgrupp) som ett forum för att löpande identifiera säkerhetsrisker tillsammans med övriga gymnasieskolor i innerstaden.

Information till personal och elever

Av observationer framgår att det i flera klassrum finns ett laminerat dokument med information om vad man ska tänka på och lämpligt agerande vid pågående dödligt våld.

Intervjuade elever säger att samtliga elever har fått information om hur de ska agera vid en allvarlig hot- eller våldssituation och att denna information har getts av deras mentorer.

Intervjuade lärare säger att de har fått information om hur de ska agera vid en allvarlig hot- eller våldssituation. Lärarna berättar också att de går igenom information om hur eleverna ska agera vid allvarliga hot- eller

våldssituationer vid varje läsårsstart med samtliga elever och att det är bestämt att mentor ansvarar för att ge sådan information. En lärare säger att det finns en form av bildstöd, en plan för akutsituationer, i varje klassrum som ger stöd i vad man kan prata om. Eleverna får också information om utrymning vid brand.

Rektorn berättar att personalen informeras om hur de ska agera vid en allvarlig hot- eller våldssituation under hösten. Skolledningen går också ut med en checklista till mentorerna om vilken information som ska delges eleverna vid uppstart varje läsår. Där finns exempelvis information om inrymning och utrymning. Därtill finns laminerade dokument i klassrummen med information om hur man ska agera vilket kan fungera som stöd till personalen när informationen ges.

Utbildningsinsatser och övningar

Av handlingsplanen för hot och våld framgår vilken utbildning som genomförts för personal. Senaste utbildningsinsatsen var i januari 2024 där säkerhetssamordnaren i kommunen höll i en utbildning kring pågående dödligt våld. Efter det har ett övningslarm testats i februari 2025.

Enligt eleverna har de fått viss information om både in- och utrymning samt att de har gjort utrymningsövningar i samband med brand.

Intervjuade lärare bekräftar att den senaste utbildningsinsatsen för personal genomfördes i januari 2024, där bland annat inrymning ingick. Enligt lärarna har det inte genomförts någon annan form av utbildningsinsats och de känner inte heller till att det planerats någon framöver. Brandutrymning genomförs en gång per läsår. Man har inte gjort andra övningar med eleverna men diskuterat med eleverna vad de ska göra om något händer i klassrummet.

Rektorn säger att det genomfördes ett övningslarm i februari 2025. Innan dess genomfördes ovan nämnda utbildning för personal i januari 2024. Någon annan utbildning/övning har inte gjorts och det finns inte heller någon sådan inplanerad. I planen för hot och våld står att rektorn ansvarar för att årligen genomföra övningar med medarbetare men enligt rektorn har det inte genomförts. De har valt att inte genomföra övningar med eleverna, förutom utrymning vid brand.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska se till att det på varje skolenhet

1. finns en beredskapsplan som anger de åtgärder som ska vidtas vid en allvarlig våldssituation eller hot om en allvarlig våldssituation, och
2. bedrivs ett löpande arbete för att säkerställa en beredskap att hantera allvarliga våldssituationer och hot om allvarliga våldssituationer. (6 a kap. 3 § 1 och 2 skollagen)

Enligt förarbeten ska det i en beredskapsplan framgå hur personal, barn och elever ska agera vid en allvarlig våldssituation eller hot om en sådan situation. (Prop 2024/25:160 s. 46, 157)

Av förarbeten framgår vidare att ett löpande arbete innebär att huvudmannen måste se till att det sker ett kontinuerligt arbete för att identifiera säkerhetsrisker och sårbarheter samt att beredskapsplanen eller andra säkerhetsåtgärder uppdateras eller ändras när omständigheterna medför ett behov av detta. Inom ramen för det löpande arbetet måste det även säkerställas att personal och elever får information om planeringen och de åtgärder som ska vidtas vid en allvarlig våldssituation eller hot om en allvarlig våldssituation. Ett löpande arbete med beredskap innefattar vidare att personal genomför övningar i enlighet med beredskapsplanen för till exempel inrymning, utrymning och utestängning. (Prop 2024/25:160 s. 41, 44, 157 och 158).

Skolinspektionens bedömning

Beredskapsplan

Av ovan redovisade omständigheter framkommer att dokumentet "Lokal handlingsplan mot hot och våld" som gäller för samtliga enheter på Söderportgymnasiet innehåller motsvarande information som i en beredskapsplan. Skolinspektionen konstaterar att det av nämnda dokument framgår hur personal och elever ska agera vid en allvarlig våldssituation eller hot om en sådan situation. Skolinspektionen bedömer därmed att skolenheten uppfyller författningarnas krav vad gäller beredskapsplan.

Löpande arbete för att säkerställa beredskap

Av ovan redovisade omständigheter framgår att det finns ett kontinuerligt arbete för att identifiera säkerhetsrisker och sårbarheter. Det framgår vidare att personal och elever har fått information om de åtgärder som ska vidtas vid en allvarlig våldssituation eller hot om en allvarlig våldssituation. Eleverna genomför kontinuerligt utrymningsövningar.

Vad gäller personal så har de, bortsett från ett övningslarm, inte genomfört några utbildningar eller övningar kopplade till allvarliga hot- eller våldssituationer sedan januari 2024. Någon utbildning eller övning kring sådana situationer är inte heller inplanerade framöver. Mot denna bakgrund gör Skolinspektionen bedömningen att det löpande arbetet för att säkerställa beredskap att hantera allvarliga våldssituationer och hot om sådana situationer inte fullt ut uppfyller författningarnas krav.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen).

Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Kristianstads kommuns verksamhet vid Söderportgymnasiet 32 uppfyller inte författningarnas krav fullt ut vad gäller det löpande arbetet för att säkerställa beredskap. Utredningen visar att utbildningsinsatser och övningar med personal kring allvarliga hot- eller våldssituationer inte har genomförts de senaste två åren eller planeras att genomföras inom närtid. Detta är en brist. Det framgår dock också att skolenhetens löpande arbete för att säkerställa beredskap i övrigt uppfyller författningarnas krav. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Kristianstads kommun en anmärkning.

X Johanna Oskarsson Abraha...

Beslutsfattare

Signerat av: Johanna Oskarsson Abrahamsson

X Jenny Fahlman

Föredragande

Signerat av: Jenny Fahlman

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Ingrid Jacobsson medverkat.